
Završetkom obrazovanja u osnovnoj školi učenici donose odluku o izboru srednje škole koju žele upisati, a time i izboru budućeg zanimanja. Budući da mnogi učenici nisu sigurni u svoja interesovanja i sposobnosti, potrebno im je pružiti pomoć u donošenju realne profesionalne odluke, koja će biti u skladu s njihovim specifičnim i općim mogućnostima.

Takva pomoć učenicima obuhvata profesionalno informiranje, savjetovanje i praćenje njihovog rada.

IZBOR SREDNJE ŠKOLE

Dilema sa kojom se suočavaju učenici završnih razreda osnovne škole?

Dragi učeniče,

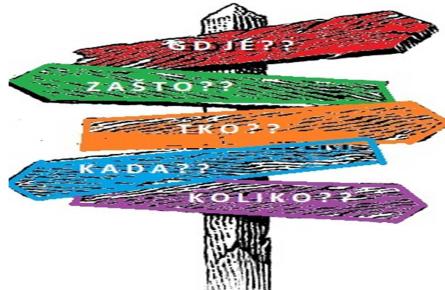
vrijeme odluke o izboru srednje škole je pred tobom.

Koje zanimanje da odabereš? Za koju školu da se odlučiš?

Pravilan izbor zanimanja je vrlo važan preduvjet buduće uspješne karijere. Uspješna karijera je usko povezana s dobro odabranim zanimanjem.

Izbor srednje škole nije jednostavan, jer je to vrlo često prva važna odluka koju ti kao osnovac moraš donijeti, a ona bi ti mogla odrediti tvoj daljnji životni put. Osim toga, u twojoj dobi učenici još uvijek ne znaju koje je zanimanje najbolje za njih, s obzirom na interes, ali i sposobnosti, genetske predispozicije, tvoje zdravlje.

Kraj osnovnoškolskog obrazovanja i odlazak u srednju školu, osim što je vrlo bitan događaj u tvom životu i životu tvoje porodice, može biti i stresan, a može doći i do razmimoilaženja između vaših želja s jedne i želja vaših roditelja s druge strane. Odabir srednje škole, a time često i izbor budućeg zanimanja, jedna je od prvih većih i važnijih odluka koju ćeš donijeti.

Odlazak u srednju školu posve je novo poglavlje za tebe, a svaka promjena, poput rastanka s prijateljima iz osnovne škole, susret s novim učenicima, profesorima ili novim prostorom, može biti stresna za tebe.

Zato ne čudi to da se mnogi od vas često odlučuju za školu u koju će ići neki od vaših prijatelja iz osnovne škole, a to se često ne pokaže najboljim odabirom.

Najčešća pitanja koja vi postavljate tokom priprema za upis u srednju školu su: Šta ako se ne uspijem upisati u školu koju želim i koje će to posljedice imati po moju budućnost? Vaše roditelje brine isto, uz dodatno pitanje - kako će moje dijete ostvariti svoje potencijale, ali i da ima kvalitetan život.

Srednje škole upisuju učenike koji završe osnovnu školu i to u obrazovne profile trećeg stepena i četvrtog stepena, odnosno trogodišnje i četvorogodišnje srednje škole.

Srednje škole trećeg stepena su stručne škole, a četvrtog stepena su tehničke škole i gimnazije, umjetničke škole i vjerske škole te srednje škole za učenike sa teškoćama u razvoju.

Kada žavrše školu trećeg stepena učenici imaju mogućnost konkurencije na tržištu rada, kao i mogućnost da uz polaganje dodatnih ispita upišu četvrti stepen.

Kada završe četvrti stepen stručne škole učenik se može zaposliti ili upisati na neki fakultet.

Gimnazije pružaju najšire znanje i dobru pripremu učenicima za studiranje.

PORUKA ZA UČENIKE I RODITELJE

U sljedećih nekoliko sedmica nalazite se u situaciji kada je potrebno uložiti dodatni napor da se neke ocjene poprave i nemojte da vam bude teško, jer se svaki trud isplati, a nakon toga stiže ljetnji raspust. Osim na ocjene, pokušajte misliti na sve lijepе događaje iz ove školske godine.

Roditeljima poručujemo da se ne prepuste osjećaju pritiska. Nemojte dozvoliti da vas savlada osjećaj pritiska, nego pokažite svome djetetu kako se i sami uspješno nosite s time.

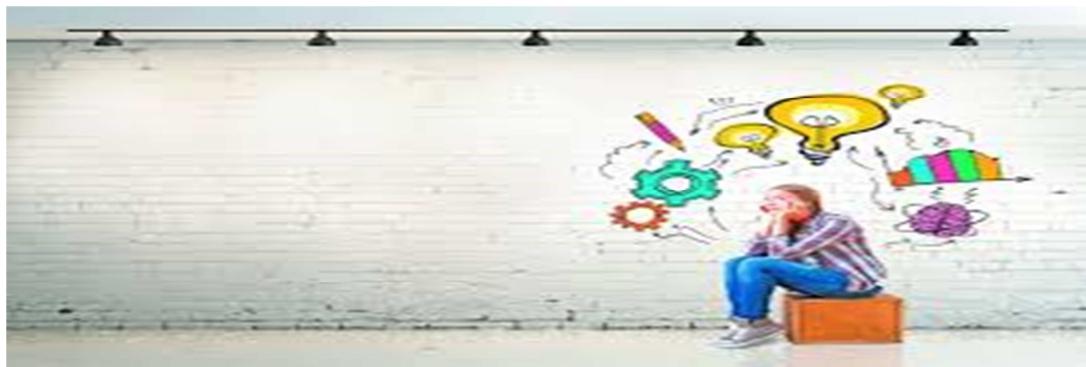
Naravno, neophodno je voditi računa o bodovnoj listi i potrebnim ocjenama te procijeniti realne šanse vas, kao učenika, za upis u željenu školu, a **ako niste sigurni što želite, s roditeljima možete napraviti popis zanimanja** koja dolaze u obzir i onih koja nikako ne želite.

Kako roditelji mogu pomoći svome djetetu u tome?

Roditelji mogu pomoći djetetu, tako što će prikupiti informacije o srednjim školama, mogu da omoguće djetetu razgovor s nekim od poznanika koji se bavi željenim zanimanjem, čitaju o tome i prikupljaju što više informacija iz različitih izvora. Mogu govoriti i o svojim iskustvima, no svjesni toga da su ona ograničena i ne predstavljaju nužno najbolji model za njihovo dijete. Jako je važno da roditelji ne vrše pritisak na dijete da upiše školu koju oni žele, ukoliko i dijete to ne želi.

Roditelji pružajte bitne informacije i savjetujte, ali konačni odabir prepustite djetetu.

Odabir srednje škole najbliže mjestu stanovanja ili one u koju je išao brat, sestra ili koju je odabrao prijatelj nisu nužno najsretnija rješenja.

Pri odabiru je potrebno voditi računa o **psihofizičkim karakteristikama djeteta**, kao i o njegovim specifičnim interesovanjima i sposobnostima.

Ukoliko oko toga postoje dileme, dobro je na vrijeme zatražiti pomoć pedagoško-psihološke službe u školi, koja između ostalog može dati procjenu djetetovih sposobnosti i afiniteta, te realnih mogućnosti upisadjeteta za željeno zanimanje.

Često se pojavi **sukob između želja djece i roditelja ukoliko nisu zadovoljni odabirom sina/kćeri**, jer. Mogu da smatraju kako će s tom školom nakon završetka neke škole teže naći posao, ili ukoliko već znaju da neće moći finansirati nastavak obrazovanja u nekoj visokoškolskoj ustanovi. To je realna procjena roditelja, ali ipak uvijek imajte na umu daškolovanje i odabir željene škole donosi djeci i mnoga zadovoljstva ako se bave onim što vole.

Udruženje pedagoga Kantona Sarajevo
